

KOMETÁŘE K VYBRANÝM OTÁZKÁM SÍŤOVÉ NEUTRALITY ZPRACOVÁVANÝM V RÁMCI DOKUMENTU „BEREC GUIDELINES ON THE IMPLEMENTATION BY NATIONAL REGULATORS OF EUROPEAN NET NEUTRALITY RULES

OBECNĚ

Seznam.cz vítá podobu nařízení k síťové neutralitě i opatření navržená v doporučení BEREC. Navržená pravidla dle nás vytváří odpovídající prostor pro nabídku moderních digitálních služeb pro všechny subjekty, poskytovatele služeb elektronických komunikací nevyjímaje. Vítěze na trhu musí nicméně určovat kvalita a inovativnost poskytované služby, nikoli vlastnictví nástrojů pro řízení provozu v sítích na straně poskytovatelů služeb elektronických komunikací. Ve snaze přispět do debaty k implementaci pravidel síťové neutrality poskytujeme níže naše komentáře k vybraným otázkám, řešeným v rámci doporučení BEREC národními regulátory.

BLOKOVÁNÍ OBSAHU [Článek 3]

Poskytovatelé služeb internetového připojení mohou k přiměřenému řízení provozu přistupovat pouze v rámci výjimek stanovených nařízením, nikdy však na základě obchodních zájmů. Jedním z nejzávažnějších porušení pravidel síťové neutrality s jednoznačnou vazbou na obchodní zájmy je blokování obsahu. Z pohledu obsahových služeb je tato praxe nejen v rozporu s nařízením k síťové neutralitě, ale současně zásahem do autorských práv třetí strany. Přesto se i v České republice objevují pokusy o blokaci obsahu či komerční návrhy tarifních služeb typu „internet bez reklamy“. Vítáme proto nejen potvrzení základního principu síťové neutrality v podobě zákazu blokace, zpomalování, změny, omezování, narušování, zhoršování nebo diskriminace obsahu, aplikací nebo služeb, ale i samostatnou zmínku o zákazu provádět uvedené ve vztahu k internetové reklamě. Výjimkou jsou, samozřejmě, situace spadající do režimu nařízením stanovených výjimek. Posouzení oprávněnosti je pak na straně národního regulátora. Shodně s BEREC zároveň uznáváme právo uživatele využít všech dostupných technických prostředků pro blokaci obsahu, reklamu nevyjímaje, na svém vlastním koncovém zařízení.

Samostatným tématem k diskusi je pak blokace internetových stránek ze strany státních institucí, přičemž návrhy na její zavedení se v národní i evropské legislativě objevují stále častěji. V případě unijní úrovně se v poslední době jedná např. o články 8 a 9 Nařízení o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele 2016/0148 (COD).

KONCOVÁ ZAŘÍZENÍ [Článek 3(1), 3 (3)]

Provazování služeb s konkrétním koncovým zařízením musí být možné pouze z důvodu objektivních technických požadavků pro provoz dotčené digitální služby. Za ty se však nedají považovat cíleně

zaváděná (značková) koncová zařízení, jejichž primárním cílem je omezit volbu uživatele digitálního obsahu na obsahové služby nabízené daným poskytovatelem internetového připojení (de facto „lock-in“ nabídka služeb). Oceňujeme doporučení BEREC národním regulátorům, aby posuzovali skutečnost, jestli ze strany poskytovatelů internetového připojení nedochází k omezování uživatelské volby konkrétního koncového zařízení, a tudíž k prosazování „povinných koncových zařízení“. Na technologickou opodstatněnost značkového zařízení je proto nezbytné pohlížet výše uvedenou optikou a při kontrole národními úřady striktně posuzovat oprávněnost vazby daných parametrů služby na konkrétní koncové zařízení. Jakékoli odchýlení od uvedeného musí být bráno jako jasné porušení nařízení k síťové neutralitě a sankcionováno.

ZERO-RATING [Článek 3 (2)]

Na propojení služeb připojení a vybraných obsahových služeb je v doporučeních nahlíženo ve dvou rovinách: a) povolené nabídky, která kombinuje připojení s přístupem ke konkrétní aplikaci (např. tarif pro nové předplatitele služeb s přístupem do hudební streamingové služby); b) nabídky, v rámci které nedochází k účtování datového provozu za využívání s tarifem dodávané aplikace (zero-rating). Posledně zmíněnou praxi BEREC označuje za porušení článku 3 (3) nařízení k síťové neutralitě. Seznam.cz uvedený přístup sdílí, v doporučení BEREC by nicméně přivítal důrazné vyjádření plošného zákazu obchodních nabídek založených na „nulové ceně“ za využívaná data.

SPECIALIZOVANÉ SLUŽBY [Článek 3 (5)]

Společně se zero-ratingem jsou v ohnisku obchodního zájmu poskytovatelů internetového připojení i tzv. specializované služby. Obecně nejsme proti možnosti poskytovatelů služeb elektronických komunikací takovéto služby nabízet. Mohou k tomu však přikročit pouze při naplnění podmínek stanovených článku 3/5 nařízení a pouze tehdy, nebudou-li tyto využívány k obcházení opatření platných k řízení datového provozu. Chtějí-li tedy specializované služby poskytovat, musí pro ně dále zajistit odpovídající kapacitu sítě, nikoli však na úkor dostupnosti nebo obecné kvality služeb přístupu k internetu pro koncové uživatele. V tomto směru vítáme prohlášení BEREC, že specializované služby jsou poskytovány prostřednictvím spojení, které je logicky oddělené od služeb připojení k internetu s cílem dosáhnout daného stupně kvality. Optimalizace služeb musí být zároveň objektivně nezbytná pro jejich řádný provoz a jejich nabídka musí být v souladu s principem doplňkovosti k poskytovaným službám přístupu k internetu.

Specializované služby se především nesmí stát legálním nástrojem k rozdělení internetu na „pomalejší“ a „rychlejší“ pásmo na základě toho, který z poskytovatelů služeb bude ochoten poskytovatelům internetového připojení zaplatit za svého druhu „specializovanou službu“. Neméně důležitým se v tomto směru jeví nastavení jednoznačných pravidel pro národní regulační úřady tak, aby se eliminovaly nejasnosti při vyhodnocování souladu konkrétního obchodního modelu/konkrétní služby s principy

síťové neutrality. Poskytování specializovaných služeb by mělo být důsledně sledováno, vyhodnocováno a v případě porušení pravidel i sankcionováno.

ŘÍZENÍ DATOVÉHO PROVOZU [Článek 3 (3)]

Seznam.cz vítá výklad BEREC ve vztahu k přiměřenému řízení provozu. Kromě zdůraznění základních principů nařízení oceňujeme doporučení, aby národní regulátoři při zvažování přiměřenosti řízení provozu brali v úvahu otázku možného využití méně invazivní a přitom stejně efektivní alternativní cesty pro dosažení stanoveného cíle. Zároveň sdílíme pohled BEREC, že národní regulátoři nebudou povinni dokazovat, jsou-li přijatá opatření k řízení provozu založena na obchodních cílech či nikoli. Dostačujícím faktorem pro rozhodnutí (posouzení) má totiž být skutečnost, že poskytovatelem připojení přijatá opatření pro řízení provozu sítě nejsou založena na objektivně rozdílných technických požadavcích na kvalitu služby. Ve vztahu ke specializovaným službám podporujeme povinnost poskytovatele připojení jejich provoz jednoznačně oddělit od ostatních kategorií provozu. V neposlední řadě sdílíme volání BEREC po tom, aby národní regulátoři monitorovali řádné (odpovídající) dimenzování sítí na straně poskytovatelů připojení, stejně tak jako uplatňování nařízením definovaných výjimek. Ke konkrétní aplikaci vztažená opatření, jdoucí nad rámec opatření přiměřeného řízení provozu, opravdu nemají být trvalou náhradou za strukturální řešení v podobě rozšíření kapacity dané sítě.

OPATŘENÍ K ZACHOVÁNÍ INTEGRITY A BEZPEČNOSTI SÍTĚ [Článek 3 (3)]

Doporučujeme přepracovat vyjádření BEREC k článku 3 (3), písmeno (b). Namísto výčtu dílčích opatření, které kromě jiného plně neodráží aktuální výzvy v oblasti ohrožení integrity a bezpečnosti sítí, doporučujeme zmínit význam naplňování existujících mezinárodních standardů. Na základě vlastní zkušenosti doporučujeme standard BCP-38, jehož opatření nejsou v rozporu s opatřeními uvedenými v posuzovaném nařízení k přístupu k otevřenému internetu.